

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 14

DOM
 2014-07-30
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 13377-14

SÖKANDE

Arriba Byggnads AB, 556527-3637
 Box 1443
 621 25 Visby

MOTPART

Region Gotland, Tekniska nämnden
 621 81 Visby

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014 -08- 0 1	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 498291

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Region Gotland genomför en upphandling avseende ramavtal för bygg-
arbeten, "Årsavtal 2014", som förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen
(2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslut den 5 juni
2014 meddelade Region Gotland att man avser att träffa avtal med fyra
leverantörer, nämligen Gotlandsbyggen AB, Kibbas Snickarservice AB
(Kibbas), Nybergs Entreprenad AB och Alvar Hallgren Bygg AB
(Hallgren). Som motivering angavs att dessa fyra leverantörer hade lägst
pris. Det framgår av utvärderingen att Arriba Byggnads AB (Arriba) kom
på femte plats i rangordningen av de kvalificerade anbudena.

Arriba yrkar att upphandlingen ska rättas genom att utvärderingen görs om,
och anför bl.a. följande. Villkoren enligt avsnitten AFD.221 och AFD.222 i
förfrågningsunderlaget har inte uppfyllts. Egenkontrollplaner är endast en
liten del i ett fungerande kvalitets- och miljöledningssystem och är inte vad
som efterfrågas i dessa punkter, oavsett om man är certifierad eller inte.
Flera av de utvärderade företagen verkar sakna ett dokumenterat kvalitets-
och miljöledningssystem. Två av de antagna företagen saknar dokumenterat
kvalitets- och miljöledningssystem och Hallgren har vilselett Region Got-
land genom att under sanningsförsäkran påstå att man är certifierade under
BF9K. Alla som bifogat någon form av dokument verkar ha fått delta i ut-
värderingen utan att innehållet i dokumenten kontrollerats. I vissa fall har
även exempel på dokument som efterfrågats i förfrågningsunderlaget ute-
lämnats. Något av företagen har också gett sken av att man har ett system,
men vid en enkel kontroll borde man upptäckt att så inte är fallet. Ett kvali-
tets- och miljöledningssystem kostar mycket tid och pengar att upprätthålla
och detta återspeglas i prissättningen. Det är därför viktigt att man noggrant
kontrollerar att de deltagande företagen har dokumenterade system och även
arbetar efter detta. Region Gotlands granskning av skall-kraven kan ifråga-
sättas. Kibbas har redovisat en "kvalitetsplan" om cirka 10 rader som får

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM

tolkas som att syftet är att kontrollera och jämföra gjorda anteckningar med noteringar i byggdagboken. Syftet med denna jämförelse är svårt att förstå. Det ifrågasätts om Kibbas verkligen har kunskap om vad ett dokumenterat kvalitets- och miljöledningssystem innebär. Hallgren är inte certifierade enligt BF9K trots att så uppges i anbudet. Efter hot om stämning för varumärkesintrång från organisationen BF9K har Hallgren bett om ursäkt för att man "av misstag" angett detta i sitt anbud.

Region Gotland bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. Region Gotland betecknas enligt legaldefinitionen i 2 kap. 19 § LOU inte som en upphandlande myndighet. Upphandlande myndighet är Tekniska nämnden i Region Gotland, vilken har behandlat anbudsgivarna likvärdigt och icke-diskriminerande. Upphandlingen gäller ramavtal för entreprenader med en beräknad kostnad understigande 15 prisbasbelopp, cirka 660 000 kr. Entreprenaderna kan omfatta reparation, ombyggnader och utbyte inom beställarens förvaltningsområde. Omfattning av entreprenaden specificeras vid avrop. Då specificeras också omfattningen av miljöarbete och egenkontroll. Med hänsyn till upphandlingens omfattning, och för att möjliggöra småföretagares deltagande, har enkla krav ställts. Kravet i AFD.22 är att det ska finnas någon typ av dokumenterat kvalitets- och miljösystem. Det finns inga krav på certifiering eller revisioner utan ett väl fungerande egenkontrollarbete räcker. Arriba har inte fullgjort sin åberopsbörda i målet. Kibbas har ett eget dokumenterat system med bifogade exempel på egenkontroll. Hallgren är, liksom för övrigt även Arriba, certifierade enligt BF9K.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Allmänt

I målet är fråga om ett förenklat förfarande enligt 2 kap. 24 § jämfört med 15 kap. 3 § LOU. Tillämplig lag är därför i första hand 15 kap. LOU och de paragrafer som hänvisas till i 15 kap. 2 §, bl.a. hela första och sextonde

kapitlen. Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av praxis följer att det strider mot likabehandlingsprincipen att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller skall-kraven, se t.ex. EU-domstolens avgörande C-243/89, Stora Bält. Även om EU-direktivet inte är direkt tillämpligt på 15 kap. LOU, är EU-domstolens praxis till tolkningshjälp. Om upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

Frågan om upphandlande myndighet ska anses vara Region Gotland eller Tekniska nämnden vid Region Gotland saknar varje betydelse för utgången i målet. Förvaltningsrätten vill dock påpeka att Region Gotland är både en kommun och ett landsting och därmed uppfyller rekvisitet för upphandlande myndighet i 2 kap. 19 § 1 LOU, samt att förfrågningsunderlaget presenterar Region Gotland som upphandlande myndighet. Region Gotlands påstående att Region Gotland inte skulle vara en upphandlande myndighet lämnar förvaltningsrätten därför utan avseende.

Kontrollskyldighet och åberopsbörda

I flera kammarrättsavgöranden har uttalats att en upphandlande myndighet inte har någon skyldighet att kontrollera att uppgifterna som en anbudsgivare lämnat är riktiga, såvida inte omständigheterna i det enskilda fallet ger anledning att ifrågasätta detta, jfr dom av Kammarrätten i Sundsvall den 30 november 2005, mål nr 3243-04; dom av Kammarrätten i Göteborg den 15 juli 2011, mål nr 6417—6422-10; dom av Kammarrätten i Jönköping den 27 september 2011, mål nr 1472—1474-11; dom av Kammar-

rätten i Stockholm den 20 mars 2014, mål nr 6514-13. Att Arriba anser att Region Gotland i allmänhet borde ha vidtagit kontroller av att de uppgifter som deras konkurrenter lämnat i sina anbud är riktiga, är därför inget skäl för ingripande enligt LOU.

I upphandlingsmål måste officialprincipen tillämpas på ett försiktigt sätt och det är som huvudprincip den, som ansöker om överprövning, som på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU, jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69. Detta måste enligt förvaltningsrättens mening gälla i extra hög grad om förvaltningsrätten ska fastslå att ett anbud inte uppfyller skall-kraven utan ska förkastas. Arribas allmänna påståenden om att anbudsgivare inte uppfyllt skall-kraven kan därför inte leda till något ingripande enligt LOU. Endast deras konkreta påståenden om Kibbas kvalitetsledningssystem och Hallgrens bristande certifiering kan prövas av förvaltningsrätten.

Kibbas anbud

I förfrågningsunderlaget punkt AFD.221 anges att "entreprenören *skall* ha någon typ av dokumenterat kvalitetssystem. Exempel på egenkontroll *skall* redovisas i anbudet". Kibbas har till sitt anbud bifogat en summering av sin kvalitetsplan vari anges att denna omfattar kontrollprogram (bestående av checklista och egenkontroll), avvikelserapport, nyckelhantering, hyresgästinfo och skötselråd. Det anges att listorna fylls i kontinuerligt under arbetes gång vilket ger möjlighet att i efterhand jämföra och kontrollera anteckningar införda i byggdagboken. Kibbas har bifogats dokument för avvikelserapport samt information om nyckelhantering, hyresgästinfo och skötselråd. Kibbas har också bifogat en arbetsorder in blanco där kryssrutor för egenkontroll finns med rubrikerna besiktigat med kund, meddelande hyresgäst/kund, städat, miljösorterat, retur avskrivet, arbetsorder lämnats, nycklar återlämnats, skötselanvisningar och funktionskontroll.

Förvaltningsrätten anser att detta är godtagbart som "exempel på egenkontroll" och något annat har inte krävts i förfrågningsunderlaget. Skäl att förkasta Kibbas anbud på denna grund saknas därför.

Hallgrens anbud

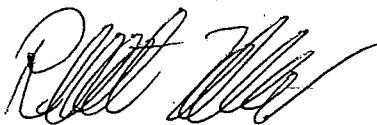
Gällande frågan om Hallgren har BF9K-certifiering står ord mot ord. Frågan saknar emellertid betydelse i målet då inget krav på sådan specifik certifiering finns i förfrågningsunderlaget. I målet har inte framkommit annat än att Hallgrens har uppgett att de uppfyller det aktuella skall-kravet. Skäl att, mot bakgrund av vad som ovan anförts om den upphandlande enhetens kontrollskyldighet, förkasta Hallgrens anbud på denna grund saknas därför.

Slutsats

Arriba har inte påvisat några allmänna brister i kvalificeringen av anbud. Arriba har vidare inte påvisat några skäl att Kibbas anbud borde ha förkastats och inte heller några skäl att Hallgrens anbud borde ha förkastats. Det saknas därför skäl för ingripande enligt LOU och Arribas ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Robert Johansson

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.